

Изследване на предлагането на спортно-педагогически услуги по тенис на корт

Васил Димитров, Димитър Димитров

Exploring the supply of sports and educational services tennis. A broad parameter of target groups wishing to train requires the establishment, training and deployment of well - trained staff. Thus achieved the primary objective enshrined in the law on physical education and sport - namely improving the health and physical development of the nation. This study aims to: To analyze the current qualitative and quantitative data related to the offering of sports pedagogical services tennis.

Key words: sport, motivation, tennis, management, human resources

ВЪВЕДЕНИЕ

Законът за физическото възпитание и спорта дава значителна автономност в дейностите на спортните организации. При определяне на взаимоотношенията на държавната власт със спортните организации се получават несъответствия при реализация на правомощията. Неблагоприятна е тенденцията за все по-нарастващото обездвижване на подрастващото поколение – 51.0% са силно обездвижени. Нивото на физическото развитие и физическата дееспособност на децата и учениците, в сравнение с предишните поколения - техни връстници, е значително снижено [1,11].

Само 4 % от българите са членове на спортни клубове, 3% в клубове за фитнес и здраве и 3% в други видове клубове. Дейността на регистрираните Ученически спортни клубове в страната е силно занижена и формална, на практика в повечето от тях не се осъществява тренировъчна и спортносъстезателна дейност[3,5].

Практика е обучението в часовете по физическо възпитание в началния курс да не се провежда от специалисти, третият час по предмета ФВС в училищата не се провежда по предназначение, много от учениците се освобождават от часовете по ФВС. [10,15].

В областта на спортните състезания организацията и провеждането им, както и изследване на негативни тенденции като насилие и хулиганство са работили редица автори : Славчев, Димитрова –Денкова ,Йорданов, Маринов. [2,3,4,5,6,7,8,16].

Състоянието в университетския спорт не е по-различно. Наличието на сравнително добра и подходяща спортна база за студентски спорт е рядкост.

Наличието на широк параметър от целеви групи, желаещи да се обучават, налага и създаването, обучението и внедряването на добре подготвени кадри. По този начин се постига и основната цел, залегнала в закона за физическо възпитание и спорта - а именно подобряване на здравето и физическото развитие на нацията / § 6 Неразделна част от ЗФВС е Правилникът за прилагане на закона за физическото възпитание и спорта § 14. който урежда условията и реда за прилагането му. [10]

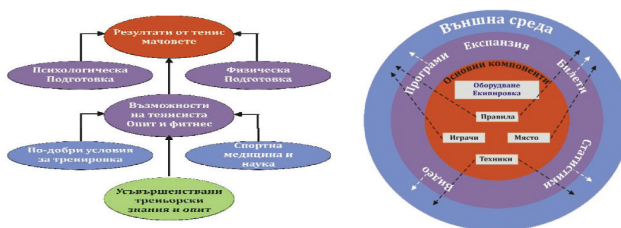
Настоящото проучване има за цел да анализира актуални качествени и количествени данни свързани с мотивацията за предлагане на спортно педагогически услуги по тенис на корт.

Предмет на изследването предлагане на услугата - занимания с тенис.

Обект на изследването Обект на проучването при разработката на тази тема бяха тенис треньори, работещи в тенис клубове в гр. София и мнението на родителите за мотивацията на техните деца, които тренират в тези клубове.

Анализ на резултатите

Основният фокус на изследването се съсредоточи върху действащите в момента тенис треньори от водещи софийски тенис клубове.

Фиг. 1, 2. Основни компоненти на спортния продукт

Спортният продукт е изменчив, тъй като днешната кулминация въобще не може да бъде сравнявана с вчерашните постижения. Днешният приятелски тенис мач между едни и същи участници се различава тотално от вчерашния. от състоялия се през миналата седмица или през миналата година, макар че основните му компоненти като време, корт, умения и оборудване са на практика еднакви. Както за участника в състезанието, така и за почитателя на играта, привлекателността на спортния продукт се състои в непредвидимостта на резултата, в импровизацията на играчите и в спонтанността на тяхната изява. [13,14].

Повишаването на мотивацията за занимания с тенис и на корт и спорта като цяло, има за цел насърчаването на двигателната активност и практикуването на спорта и социалния туризъм от гражданите, като фактор за постигане на значителен социален ефект и имащ за цел да подкрепи развитието на спорта както за високи постижения така и за издигане спортния престиж на нацията.

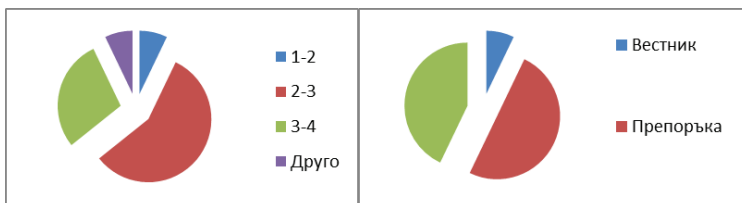

Фиг. 2, 3. Интерес и пол на спортуващите

По статистически данни (2014 год.) на тенис клубовете процентът на практикуващите тенис е следният: 60-70% - любители, играещи за удоволствие в свободното си време, преминали през начално тенис обучение. 15-20% деца, занимаващи се с тенис в тенис училища (процентът през лятната ваканция достига до 25-30%, от които 10-12% деца, трениращи редовно и участващи в тенис турнири в България на клубно ниво, като много малка част от тях участват и в международни).

Относно пола на децата - преобладават момичетата, но това не е постоянна величина, която може да се вземе като основен фактор. Тук имаме значителна сезонна промяна при отваряне на летните тенис училища през лятната ваканция, дължаща се на фактора ограничение за други по-лесно достъпни спортове. Моделът, който децата имат за подражание и към който се стремят, са най-добрите в момента български тенисисти Григор Димитров и Цветана Пиронкова. Широката и неограничена възможност за избор на клуб и треньор, при който да тренират,

достъпните цени на тенис екипировка също допринасят за популяризирането и развитието на тениса.

Фиг. 3, 4. Брой занимания и информираност

60 % от анкетираните предпочитат 2–3 тренировки седмично, други 30% - 3–4 занимания. Като един от основните фактори за предпочитанието на 2–3 занимания е вероятно финансовият елемент и фактът, че все още децата са в началния тренировъчен етап и не могат да понесат по-големи натоварвания.

Разбираемо е и желанието на другите 30 % за 3–4 занимания, но тук трябва да се отчитат и други фактори, съпътстващи тренировъчния процес - възраст, обем на натоварване, специфични индивидуални физически особености и т.н. Не винаги големите натоварвания като обем в ранна възраст са гаранция за успеха, дори напротив - често водят до обратен ефект с тежки последици за психиката и здравето на децата. Ако разделим заниманията с тенис на трите основни групи - любители, тенис училище и деца, трениращи в клубове /всички възрастови граници/, единствено при последната група броят на тренировките и обемът на седмично натоварване е в максимална степен съобразен с техния годишен тенис календар за участие в турнири. Първите две групи /любители и тенис училище/ влизат в рамките на 2-3 занимания, което е напълно нормално.

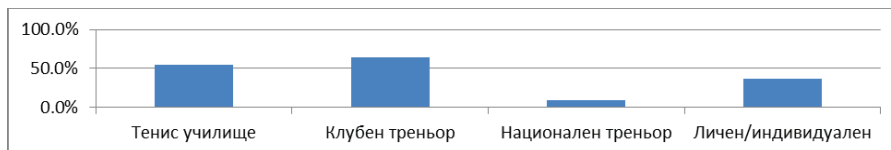
На въпроса „Какви качества трябва да притежава треньорът?“ всички анкетирани родители, които придружават децата си на тренировка, поставят на първо място педагог, следва професионализъм в работата, честност и равнопоставеност към всички деца, психологическа общителност и индивидуален подход, съобразен с потребностите на всяко дете.

На въпроса „Как бихте оценили ролята и значението на тенис треньора?“ отговорът, около който се концентрираха най-много мнения е – отговорна, значима, изключително многостранна и комплексна дейност, включваща педагогика, психология, професионализъм, възпитателна дейност, много човешки качества за общуване. Възрастово разпределение констатирахме над 80% от занимаващите с тенис работят във възрастовата граница/група 6 – 10 години,- етапа на начално тенис обучение които и е най-трудният, и същевременно най-отговорният.

В тенис терминологията този етап се нарича технически, защото тук се поставя основата на всички удари и технически сръчности за тяхното изпълнение. Взаимовръзката треньор – обучаващ се тук в тази възраст е много силна и същевременно много крехка. Професионализъм – Търпение – Педагогика – Психология: това е ключът за работата в тази възраст.

Другата граница, в която преобладаващо се работи (видно от фигурата) е т. н. любители - тоест социален тенис. Основната идея тук е максимално бързо начално обучение на основните похвати и удари в тениса, правилознание и тактика на играта по единично и по двойки. Водещ тук е силно изразеният социален аспект, себеизява чрез тениса, нови запознанства, социално обозначаване в обществото, защото това са хора с различни професии и различен статус.

Диапазонът тук е много голям като се започне от т. н. бейби тенис и се стигне до големи фирми и корпорации, минавайки през тенис училища, клубен тенис до професионално ниво на изява. В последните години се наблюдава бум в тениса и основно акцентът пада върху началното обучение. Много фирми и големи корпорации въвеждаха в своя стил на работа заниманията със спорт за своите служители по европейски модел. Вече при провеждането на всеки тим билдинг задължително е застъпен и спортът, в частност и тенисът. Не са редки вече и случаите когато клиенти или бъдещи бизнес партньори провеждат част от своите разговори на корта след приключване на играта в една неформална среда, далеч от лъскави офиси, без костюми и вратовръзки.

Фиг. 5. Служебна ангажираност на треньорите

Като сравнение в недалечното минало този процент играещи бе в полза на деца трениращи редовно тенис и участващи в турнири като в някой международни тенис клуба поемаше изцяло разходите на децата и треньорите. През цялата календарна година тренировъчен процес се провеждаше отговорно, професионално и по предварително зададен и одобрен годишен план.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Най-много занимаващи се с тенис има във възрастта 6 – 10 години и това е в основата на началното обучение.
2. Преобладаващо от анкетираните предпочитат 2–3 тренировки седмично в този етап на тяхното обучение.
3. Относно избора за занимания със тенис преобладаващите отговори са свързани с овладяване на нови двигателни навици и качества и положителната нагласа към тениса.

Да се въведат държавни изисквания за спортната инфраструктура на населените места. Въвеждане на нормативна система гарантираща на данъкоплатеца правото на ползване на държавни и общински спортни имоти. Обезпечена държавна политика за повишаване квалификацията на треньорите. Осигуряване на финансов ресурс за възнаграждение на треньори за социални дейности. Стимулиране образуването на конкурентноспособни тенис организации. Въвеждане на обективни и съвременни критерии и индикатори за оценка и реализация на спортния продукт.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] По данни на П. Слънчев и кол. (III Национално изследване на физическото развитие, физическата дееспособност и нервно-психическа реактивност на населението на Р. България от 0-70 г., 1992).
- [2] Димитрова - Денкова, А. Социални кризи и насилие. В: сборник доклади от годишна университетска научна конференция на НВУ „Васил Левски“, том 10, Велико Търново, 2010, с. 80.
- [3] Димитрова-Денкова, А. Специфични измерения на насилието в спорта и сигурността. В: Спорт и & наука. Извънреден брой 5. С., 2014. с. 70.
- [4] Йорданов, С. Изследване на физическата и спортна подготовка на военните полицаи. Спорт наука, изв. бр. № 1/ 2013 г. стр. 331-333.

[5] Йорданов, С. Актуални проблеми на физическата подготовка и обучението по ръкопашен бой в БА. Сб. НСА изв. бр. 4/ 2012 г. стр. 96-100.

[6] Коляндова, М. Йорданов, С. Актуални проблеми на обучението по лична защита на студентите от НСА „Васил Лески“, професионална квалификация „треньор по бойно-приложна физическа подготовка и спорт в МВР и БА“. Спорт наука, изв. бр. № 5/ 2012. стр. 268-272.

[7] Маринов, Т. Промени в развитието на бързината при ученици в резултат от обучението по физическо възпитание и спорт. „По някои актуални проблеми на физическото възпитание и спорта“. Сборник НСА „Васил Левски“ С. 2014, с. 57

[8] Славчев, И. Мениджмънт на състезания по лека атлетика в Република България, Дисертация, НСА, София, 2012

[9] Закон за Физическото Възпитание и Спорта /ЗФВС/ Държавен вестник. бр. 58 от 9 юли 1996 г.

[10] Правилник за прилагане на закона за физическото възпитание и спорт /ПМС. N 151 от 11.07.2003 г. /

[11] Special Eurobarometer, Sport & Physical Activity, March 2010

[12] GROPPPEL, J.; WIEGAND, B. A New Performance Paradigm: Can 1-2 Minutes of Movement Transform Your Organization. Published by Wellness & Prevention, Inc, 2011.

[13] Rainer Martens – Successful Coaching, - 1990

[14] Jack L. GroppeL, James E. Loehr, Science of Coaching Tennis Hardcover – , 1989.

[15] Stan Smith, - Coaching Tennis Successfully – 1995.

[16] Tsvetkov, Ts.; Slavchev, I. A Study on Some Aspects of Management of Track And Field Competitions. International Scientific Conference Effects Of Physical Activity Application To Anthropological Status With Children, Youth And Adults - Book of Abstracts, (2013) p. 179

За контакти:

Гл. ас. Васил Димитров, доктор – НСА “Васил Левски”, кат. “Мениджмънт и история на спорта”, 1700 София, Студентски град. e-mail: vasil1331@abv.bg
Димитър Димитров - dimitrovdimitar@mail.bg

Докладът е рецензиран.